

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2025
(skrajne daty)

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Podstawy prawa medycznego dla lekarzy
Kod przedmiotu*	KW/Fak
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna /niestacjonarna
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Fakultatywny
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr Anna Jacek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Anna Jacek

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3					25				1

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Problematyka przedmiotu nie wymaga posiadania przez studentów specjalistycznej wiedzy z innych dziedzin nauki.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu prawa w ogólności oraz prawa medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki związanej z wykonywaniem zawodu lekarza, a zwłaszcza kwestii dotyczących pacjenta i ochrony jego praw oraz cywilnoprawnej i karnej odpowiedzialności lekarza.
----------------	--

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, prawa pracy, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego;	G.W.5
EK_02	Zna regulacje prawne dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, zabiegów estetycznych, leczenia paliatywnego, chorób psychicznych	G.W.09
EK_03	Zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza	G.W.11
EK_04	Zna pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach	G.W.17
EK_05	Potrafi wyjaśniać osobom korzystającym ze świadczeń medycznych ich podstawowe uprawnienia oraz podstawy prawne udzielania tych świadczeń;	G.U.6
EK_06	Stara się unikać popełnienia błędu medycznego we własnych działaniach	G.U.8
EK_07	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;;	K.05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka seminarium

Treści merytoryczne

Ogólna charakterystyka podstawowych pojęć:

- prawo w znaczeniu podmiotowym i przedmiotowym,
- źródła prawa i ich hierarchia (art. 91 Konstytucji RP),
- norma prawna (budowa i rodzaje),
- stosunek prawny (pojęcie, budowa, rodzaje),
- zdarzenie prawne (pojęcie i rodzaje),
- pojęcie i cechy systemu prawnego,
- charakterystyka poszczególnych gałęzi prawa (prawo: konstytucyjne, administracyjne, karne, cywilne, pracy, finansowe, gospodarcze),
- podział prawa na: publiczne i prywatne, materialne i procesowe, prawo kolizyjne.

Pojęcie prawa medycznego i jego zakres.

Podstawowe unormowania dotyczące wykonywania zawodu lekarza:

- Konstytucja RP,
- ustawa z dnia 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny,
- ustawa z dnia 5.12.1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry,
- ustawa z dnia 15.04.2001 r. o działalności leczniczej,
- ustawa z dnia 6.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta,
- Europejska Karta Praw Pacjenta,
- Kodeks Etyki Lekarskiej.

Podstawy prawne wykonywania zawodu lekarza.

- prawo do wykonywania zawodu lekarza (rozdział 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry),

Tajemnica lekarska.

- pojęcie, podstawy prawne i zakres obowiązku zachowania tajemnicy,
- zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy,
- tajemnica lekarska w prawie cywilnym,
- tajemnica lekarska w prawie karnym,
- skutki nie zachowania tajemnicy na gruncie prawa cywilnego, karnego i odpowiedzialność zawodowa.

Pacjent i ochrona jego praw.

- pojęcie pacjenta,
- konstytucyjne podstawy praw pacjenta,
- dobra osobiste pacjenta i ich ochrona według kodeksu cywilnego,
- prawa pacjenta w sytuacjach typowych (prawo do: wyboru, informacji, wyrażenia zgody, poszanowania godności, prywatności),
- prawa pacjenta w sytuacjach szczególnych (zgoda substytucyjna i kumulatywna, świadczenie zdrowotne w razie braku zgody, ochrona zdrowia psychicznego, choroby zakaźne, narkomania),

Cywilnoprawna odpowiedzialność lekarza.

- ogólna charakterystyka odpowiedzialności cywilnej (odpowiedzialność deliktowa, kontraktowa, rzeczowa, osobista),
- cywilnoprawne przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej:
  - > szkoda: pojęcie i jej rodzaje,
  - > fakt z którym ustawa łączy obowiązek naprawienia szkody,
  - > związek przyczynowy.
- zasady odpowiedzialności odszkodowawczej:
  - > wina: pojęcie, rodzaje, elementy wyłączające winę,
  - > ryzyko: pojęcie, przesłanki egzoneracyjne,
  - > słuszność.
- odpowiedzialność lekarza:
  - > podstawy prawne (zatrudnienie w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej, prywatna praktyka, spółdzielnia lekarska, zakład leczniczy prowadzony przez lekarzy, zatrudnienie w prywatnej klinice, szpitalu itp., spółka partnerska, prywatne praktyka, prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia).
  - > szkoda,
  - > wina lekarza (obiektywny i subiektywny element winy, jej stopień i ciężar dowodu),
  - > związek przyczynowy.
- wynagrodzenie szkody:

- > odszkodowanie za szkodę majątkową,
- > zadośćuczynienie za doznaną krzywdę,
- > przyczynienie się poszkodowanego,
- > roszczenia osób bliskich.

Szczególne przypadki odpowiedzialności lekarza.

- zwłoka lub zaniechanie zastosowania zabiegu.
- stosowanie zarzuconych lub niesprawdzonych metod (środków) leczenia,
- dokonanie zbędnego zabiegu,
- pozostawienie ciał obcych w polu operacyjnym,
- błąd sztuki lekarskiej,
- eksperyment medyczny, niezachowanie tajemnicy lekarskiej,
- badania preimplantacyjne i prenatalne,
- przerwanie ciąży,
- wyrządzenie szkody dziecku poczętemu,
- wrongful conception, birth, life,
- sztuczne zapłodnienie,
- macierzyństwo zastępcze,
- zmiana płci,
- transplantacja.

Odpowiedzialność karna lekarza.

- pojęcie przestępstwa,
- przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148 – 162 k.k.),
- przestępstwa przeciwko nietykalności cielesnej (art. 212 – 217a k.k.),

Odpowiedzialność dyscyplinarna lekarza.

3.4 Metody dydaktyczne

Seminarium: wykład problemowy z prezentacją multimedialną połączony z dyskusją i studium przypadku .

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-EK_04	Zaliczenie pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	SEM.
EK_05-EK_07	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji	Sem.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Kolokwium pisemne w formie testowej. Liczba uzyskanych punktów będzie stanowiła podstawę do oceny studenta, wystawianej wg niżej wymienionych kryteriów oceny wiedzy.

Kryteria oceny:

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	25
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	4
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura obowiązkowa
<ol style="list-style-type: none">
1. Małgorzata Paszkowska, Prawo dla lekarzy, Warszawa 2016, wyd. Difin
2. Mirosław Nesterowicz, Prawo medyczne, Toruń 2016, wyd. „Dom Organizatora”.
Literatura uzupełniająca:
<ol style="list-style-type: none">
1. Mirosław Nesterowicz, Prawo medyczne. Komentarze i glosy do orzeczeń sądowych, Warszawa 2014, wyd. Lexis Nexis.
2. Urszula Drozdowska, Cywilnoprawna ochrona praw pacjenta, Warszawa 2007, wyd. C. H. Beck.
3. Jędrzej Bujny, Prawa pacjenta między autonomią a paternalizmem, Warszawa 2007, wyd. C. H. Beck.
4. Małgorzata Świdorska, Zgoda pacjenta na zabieg medyczny, Toruń 2007, wyd. „Dom Organizatora”.
5. Mieczysław Sośniak, Cywilna odpowiedzialność lekarza, Warszawa 1989, Wydawnictwo Prawnicze.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej